

محیط طباطبایی در مراسم رونمایی از کتاب سینما و جهان ایرانی

یک منبع قابل ارجاع برای اهل نظر

محیط طباطبایی؛ مطمئنم کتاب «سینما و جهان ایرانی» یکی از منابعی است که بسیار مورد رجوع افراد مختلف قرار می‌گیرد.

سیداحمد محیط طباطبایی می‌گوید: کتاب‌های مختلفی در زمینه تاریخ، جغرافیا، ادبیات و سیاست و مسائل مختلف ایران نوشته شده است که بیشتر نویسندگان خارجی دار، اما آنچه کتاب «سینما و جهان ایرانی» به آن پرداخته یک منبع قابل ارجاع به اهل نظر می‌دهد.

به گزارش صبا، مراسم رونمایی از کتاب «سینما و جهان ایرانی» نوشته علی‌اکبر عبدالعلی‌زاده و عباس عبدالعلی‌زاده پنجشنبه‌با حضور سیداحمد محیط طباطبایی پژوهشگر، مورخ، منتقد و ادیب و مشاور رئیس پژوهشگاه میراث‌فرهنگی در سینما فلسطین و همزمان با عبدالعلی‌زاده پنجشنبه‌با حضور سیداحمد محیط طباطبایی پژوهشگر، مورخ، منتقد و ادیب و مشاور رئیس پژوهشگاه میراث‌فرهنگی در سینما فلسطین و همزمان با حضور استادید برجسته دیگر ادامه یابد.

است، اما امروز ما با مصر و یونان جدیدی روبه‌رو هستیم که منفصل از تاریخ آن‌هاست، در حالی که ایران با فرهنگ خود پایدار مانده است.

او تصریح کرد: ایران معنی‌اش استقلال سیاسی نیست که تقریبا هیچ‌گاه استقلال سیاسی نداشته است، بلکه هویت و استقلال فرهنگی باعث شده یک استقلال و هویت مشخص و یکپارچه پیدا کند که از دل تاریخ تا کنون همچنان خودش را حفظ کرده است و این کتاب به این دیدگاه می‌پردازد. ایران به‌منزله فرهنگ که ویژگی‌اش تنوع فرهنگی است، یک فرهنگ یکسان ایرانی ندارد. اقلیم متنوع، تنوع فرهنگی را به دنبال داشته است و کتاب تکیه‌اش به این موضوع است.

پژوهشگر و کارشناس میراث فرهنگی ادامه داد: کتاب «سینما و جهان ایرانی» در گستره تاریخ به این فرهنگ می‌پردازد. برای روشن‌تر شدن موضوع باید گفت مولوی متعلق به کجاست؟ در بلخ به دنیا آمده، در ایران رشد پیدا کرده، در قونیه اقامت کرده و به فارسی دری سروده است، اما در نهایت ایرانی است. پس زبان‌های مختلف و ارتباطات مختلف داریم که بخش مرتب‌کننده و حلقه و زنجیر مرتب‌کننده آن، ایران فرهنگی است. چیزی که بسیاری از کشورها فاقد آن هستند.

کتاب از سوی دیگر تأکید دارد که سینما بهترین رابطه هنری فرهنگی است که میراث مشترک را به جهان نشان می‌دهد. خالی از حب و بغض و ناسیونالیست افراطی، ایران فرهنگی را می‌توان از طریق سینما به جوان‌های مملکت و جهان نشان داد. از طریق سینما می‌توان میراث معنوی فرهنگ ایرانی را گسترش داد که مکان ثابت ندارد. ویژگی میراث معنوی آن است که متعلق به یک کشور نیست. مثل نوروز که ۲۳کشور در آن شرکت دارند. این کتاب کار پژوهشی ما را به نوعی کوتاه کرده و منبع جامعی ارائه می‌دهد.

او در پایان سخنان خود یادریگر با اهمیت بکر بودن رویکرد کتاب تأکید کرد و افزود: جدید برادران عبدالعلی‌زاده در هدفمند کردن گفتگوها و بالایش دقیق و تخصصی مباحث متنوع کتاب جای تقدیر و توجه دارد.

علی‌اکبر عبدالعلی‌زاده نیز در ادامه جلسه خاطر‌نشان کرد: واقعا صحبت‌های استاد محیط طباطبایی شگفت‌زده و ذوق‌زده شدم. پیشنهاد اولیه از سوی آقای ایوبی مطرح شد تا مجموعه فیلمنامه و فیلم مستند درباره جهان ایرانی تولید شود، اما بعد به این جمع‌بندی رسیدیم که ابتدا از ریشه بحث راایی بگیریم و بعد از نتایج به دست آمده برای محصول سینمایی استفاده کنیم.

او گفت: هدف این بود که شاید از دل این گفتگوهای شفاهی سوژه‌هایی برای تولید آثار مستند و داستانی در اختیار ایرانی که در روستایی از انواع تربست جام به تصویر کشیده شده است؛ این دختر ۱۲ سال پیش به اجبار پدر و مادر خود از دواج زود هنگام کرده و کارگردان در این اپیزود مشکلات و عواقب این پدیده اجتماعی را به تصویر درآورده است.

اپیزود دوم، زندگی یک دختر بچه افغانی مهاجر به ایران را روایت می‌کند که سال‌ها پیش به ایران آمده و در منطقه‌ای در سورا یاد تهران زندگی می‌کند؛ او هم اکنون یازده ساله است و سال گذشته از دواج کرده است

این پژوهشگر و مستندساز ضمن تشکر از کسانی که کمک

کردند تا این کتاب به سرانجام برسد، گفت: لازم است از دعوت آقای شهنام صفاجو برای تدوین این کتاب توسط بنده و حمایت‌های آقای قاسم‌خان و جناب طباطبایی نژاد تشکر ویژه داشته باشیم. امیدوارم که این کتاب به معنای واقعی کلمه برای فیلمسازان کاربردی باشد. در ابتدا ما با صد نفر متخصص در حوزه‌های مختلف فرهنگی ادبی و هنری کار را آغاز کردیم، اما در نهایت از همه این افراد ۱۸ نفر انتخاب شدند که گفتگو با آن‌ها انجام شد. این آغاز مسیری است که به همت دوستان در مرکز گسترش سینما و تجربی به سرانجام رسید و امیدوارم در جلد‌های بعدی با حضور اساتید برجسته دیگر ادامه یابد.

این نویسنده و منتقد برجسته سینما در ادامه به دشواری راه‌آشاره کرد و افزود: در موضوع شناخت و معرفی فرهنگ ایرانی غفلت شده آنچنان که خودمان هم دیگر خودمان را نمی‌شناسیم و به‌جا نمی‌آوریم. در نوشتن این کتاب دشواری کار زوایای تازه‌ای حتی در اجرا پیدا کرد. تا جایی که به دلیل تخصصی بودن مباحث و گستره متنوع آن، ما گروه‌های مختلفی برای پیاده کردن و تنظیم گفتگوها را در اختیار داریم نتوانستند حتی گفتگویی یک نفر را پیدا کنیم که این گفتگوها را تنظیم کند و مجبور شدیم خودمان این کار را انجام دهیم.

او گفت: البته اساتید افتخار دادند و پای گفتگو نشستند. بزگورانی چون یعقوب آژند، واله آموزگار، حجت‌اله ایوبی، اسماعیل بنی‌آرلان، سیدمحمد بهشتی، کیوان پهلوان، فریدون جنیدی، صفر حدادفاد، شادمهر راستین، مجیدرضا بالا، صادق عاشورپور، افتخار عارف حسین، ساسان فاطمی، محیط طباطبایی، دکتر یعقوب آرند، گاراژیان، نصری اشرفی و گوهرپور و…

در هر بحث تلاش کردیم سوژه‌های مختلفی را در قالب افراد، موضوعات، موقعیت‌های تاریخی و… را برای فیلمنامه‌نویسی، پژوهش سینمایی و… ارائه کنیم و در هر گفتگو چندین سوژه بکر و جذاب ارائه شده است.

عباس عبدالعلی‌زاده دیگر نویسنده کتاب نیز گفت: این کتاب مجموعه‌ای از جرقه‌هایی است که ما گرد هم آورده‌ایم که تبدیل به یک کبریت شده است و دیگر به فیلمسازان، فیلمنامه‌نویسان و پژوهشگران بستگی دارد که با آن شمع روشن‌کنند، چراغ روشن‌کنند یا فانوس دریاپی.

او ادامه داد: در این کتاب زمینه‌ساز توجه و اهمیت فرهنگ ایرانی و ضرورت پرداختن به آن را مدنظر قرار دادیم، با این امید که خوانندگان کتاب که بیشتر سینماگران و مدیران فرهنگی هستند، به فراخور ذغدغه‌ها، امکانات و اختیارات خود، با آن تبدیل مطالب دستت به کار پژوهشی، نگارش فیلمنامه و تهیه فیلم و هر اقدام نانوشته دیگر بزنند.

این نویسنده سینما گفت: در هر کدام از گفتگوهایی که با افراد متخصص رشته‌های مختلف صورت گرفته است می‌توان چندین سوژه برای فیلمسازی و کار پژوهشی یافت و تهیه کرد که امیدواریم این‌س اتفاق بیفتد. مثلا این که در ایران بیشترین کلیساهای تاریخی و مقبره شناخته شده پیامبران وجود دارد و ده‌ها نکته دیگر- که کمتر به آن‌ها پرداخته شده است؛ در این کتاب آمده است.

«کتاب سینما و جهان ایرانی» پنجشنبه ۱۳ آذر با حضور صادق عاشورپور، حسین مختاری، طباطبایی نژاد رئیس مرکز گسترش سینما و تجربی، علی رضا قاسم‌خان، طالبی‌نژاد، روبرت صفاریان، کامران ملکی، خزایی، حسین شاکری، اصغر بهمن آبادی، ساعد وثوقی، سعیداله وردی، مریم فلاح، علی عبدالعلی‌زاده، اهالی رسانه و علاقه‌مندان سینما در سالن شماره سه سینما فلسطین، محل برگزاری هفتمین جشنواره سینماحقیقت، برگزار شد.

هم‌زمان با آخرین روز نمایش فیلم‌های جشنواره سینماحقیقت، نامزدهای دریافت جوایز جشنواره در دو بخش «جایزه شهید آوینی» و «مسابقه ملی» این جشنواره به شرح ذیل است: بخش جایزه شهید آوینی از میان این آثار بهترین‌ها به انتخاب داوران فردا یکشنبه تندیس‌های خود را دریافت کنند. از میان نامزدهای فیلم «چنارستان» هادی آفریده با نامزدی در ۵ بخش رکورد دریافت جایزه را از آن خودش کرد و فیلم‌های «آتلان»، «برها در راهند» و «جایی برای زندگی» هر کدام با حضور در ۴ فینالست دریافت جایزه در رتبه بعدی قرار گرفتند. به گزارش روابط عمومی جشنواره بین‌المللی سینماحقیقت،

«چنارستان» رکورددار نامزدی دریافت جایزه

«آتلان»، «برها در راهند» و «جایی برای زندگی» هر کدام نامزد دریافت ۴ جایزه

اسامی نامزدهای دریافت جایزه از دو بخش «جایزه شهید آوینی» و «مسابقه ملی» این جشنواره به شرح ذیل است: بخش جایزه شهید آوینی

هیئت داورى بخش «جایزه شهید آوینی» جشنواره سینماحقیقت متشکل از آقایان محمدرضا جعفری‌جلوه، محمد داوودی و امیر خوراکیان، پس از بررسی ۲۲فیلم منتخب هیئت‌انتخاب، فیلم‌های ذیل را به عنوان نامزدهای دریافت جایزه از بخش «جایزه شهید آوینی»انتخاب و اعلام کردند:

الف- نامزدهای بهترین فیلم کوتاه (جایزه شهید آوینی): آشنای غرب (مصطفی شیان)، مالکیه (محمدباقر شاهین)، میراث مجید (مصطفی آشمرد) و آزادی (عباس میرزایی)

گفتگوی صبا با سیدمهدی طباطبایی نژاد دبیر جشنواره

استقبال از سینمای مستند

بازتاب میل به توسعه است

طبق رسم متداول ویژه‌نامه‌های روزنامه صبا در آخرین روزهای برگزاری جشنواره پای صحبت‌های دبیر می‌نشینیم تا دربارهٔ ما حاصل یک سال تلاش برای برگزاری جشنواره گفتگو کنیم.محمدمهدی طباطبایی نژاد رئیس مرکز گسترش سینمای مستند و تجربی و دبیر هفتمین جشنواره فیلم مستند سینماحقیقت است. او در این گفتگو از نگاه و میزان رضایتمندی‌اش از جشنواره سخن گفت و استقبال مخاطبان از جشنواره را بی‌نظیر خواند. طباطبایی نژاد همچنین از موضوعات مغفول مانده در جشنواره و روش‌های حمایتی مرکز از فیلم و فیلمساز مستند به صورت شفاف سخن گفت.

آموزشی و پژوهشی ما در حد بهترین شکل ممکن اتفاق افتاد. جمع کثیری از مستندسازان به میزان سهه برابر ظرفیت ما ثبت نام کردند که ما فقط توانستیم یک سوم آن‌ها را دعوت کنیم. آموزش تولید و عرضه مشارکتی مستند با شبکه تولید مستند اروپا موسوم به EDN برگزار شد. این کار گام‌ها مستندسازان ما را از حلسات دوره‌می به نگاه بین‌المللی می‌رساند. فصل نامه‌ای که منتشر می‌کنیم به گفته کارشناسان و حتی سینماگران مهمان در جشنواره نه در ایران که در سطح جهان کم نظیر است. برگزاری بزرگداشت هدی هانگیان در حالی که یک هفته قبل در ایفا حضور داشته نشان اعتبار خوب کشورمان در سطح جهان است. ما علاوه بر آنکه به نمایش فیلم‌هایی بخش‌های کوچک و بزرگ جشنواره برآیمان با اهمیت است. من در کار شخصی یا وظایف اداری سخت‌گیر هستم و به‌نمره کمتر از بیست راضی نمی‌شوم. وقتی نگاه کاملگرا و استعلائی باشد همیشه برای رسیدن به نقطه مطلوب فاصله وجود دارد. بنابراین با نگاهی که من دارم درباره عملکرد خودمان باید بگویم رضایت‌نسی است. زیرا وقتی به قلب‌ای می‌رسیم بلافاصله قلب دیگری را هدف قرار می‌دهیم و به راه ادامه می‌دهیم، اما در مورد حضور مخاطبان باید بگویم کم نظیر و حتی بی‌نظیر بوده. بسیاری برای این باورند که سال گذشته یکی از بهترین دوره‌های سینماحقیقت بوده و به نظر من این دوره، از نظر استقبال حتی بهتر از سال قبل بوده است.

فکر می‌کنید این استقبال از کجا ناشی می‌شود؛ جایگاه سینماحقیقت پس از هشت سال، برنامه‌های ویژه‌ای که برای اکران اول فیلم‌ها داشتید یا مواردی دیگر؟ این‌ها که گفتید تأثیر دارد اما همه چیز این نیست. از کنداکتور برنامه، کیفیت آثار، شیوه برگزاری، جاافتادن و سنوات گذشته این جشنواره، فعالیت رسانه‌ای و مطبوعاتی، حتی نحوه خوشامدگویی و پذیرایی از مهمان‌ها، رفتار محترمانه عوامل جشنواره با مخاطب و بسیاری دیگر از عواملی که شاید تعداد آن‌ها بیش از انگشتان دو دست باشد. البته در کنار همه این موارد که اشاره کردم؛ تحلیل متفاوت‌تری از این استقبال دارم. به سبب مستندسازان وچه‌تعالی سینما می‌دانم‌واز آنجا که یکی از مصادیق توسعه، توسعه در امر رسانه است، رسانه معتبر نیز رسانه‌است که فیلم مستند با کیفیت دارد و شبکه‌های معتبر جهانی به جز برنامه‌های تاکشو براساس برنامه‌های مستندشان اهمیت پیدا می‌کنند. رمز آگاهی و توسعه یافتگی یک کشور کیفیت رسانه آن و رسانه نیز به کیفیت آثار مستندش بستگی پیدا می‌کند.استقبال از سینمای مستند علاوه بر آنچه ذکر شد به دلیل بازتاب میل کشور به پیشرفت و توسعه است. یکی از مترهای ارزیابی درست برای سنجش میل آگاهی خواهی در یک جامعه میزان توجه آن جامعه به سینمای مستند است و این در ایران اتفاق افتاده است.

ما شاهد استقبال گسترده از بخش‌های بین الملل جشنواره هم بودیم، این امر را محصول چه اتفاقی می‌دانید؟ ما امسال سعی کردیم جشنواره را به یک جشنواره استاندارد نزدیک کنیم. جشنواره‌ای که همه‌اضایب کار می‌کنند. همانطور که می‌دانید به جز دور اول و دوم ما بازار فیلم به معنی واقعی نداشتیم. بازار سینما حقیقت امسال خیلی خوب و در سطح بالایی برگزار شد. کارگاه‌های

همراه داشت اما به هرحال توانستم این پروژه را به مرحله پایان برسانم.

نور رضوانی پیش از این نیز ۳ مستند اجتماعی است. «من آرایش می‌کنم، پس هستم» توسط این کارگردان در سال ۹۰ ساخته شده که به موضوع مصرف بیش از حد لوازم آرایش می‌پردازد. فیلم «ظلال» به کارگردانی رضوانی در جشنواره ششم سینماحقیقت تندیس بهترین فیلم کوتاه و دیپلم افتخار بهترین مستند اجتماعی را از آن خود کرد. فیلم «تنها» نیز توسط این مستندساز در سال ۹۱ ساخته شده که به زندگی پیرمرد و پسرزنی اشاره می‌کند که در روستای خالی از سکنه کوچه‌های الموت زندگی می‌کنند و دچار یکسری اتفاق‌های می‌شوند.

مستند نیمه‌بلند

کارگردان مستند اجتماعی «عروسک‌ها نمی‌دانند» به کارگردانی نوارضوانی

معضلات ازدواج‌های زود هنگام

فیلم مستند نیمه بلند ۵۰ دقیقه‌ای «عروسک‌ها نمی‌دانند» آخرین کار نوارضوانی مستندساز جوان ایرانی در دو اپیزود ساخته شده و کارگردان موضوع ازدواج دختران در سنین پایین و مشکلات و عواقب این پدیده در زندگی انسان‌ها را به

رضوانی در خصوص مراحل ساخت این مستند می‌گوید: برای ساخت این فیلم تحقیقات زیادی انجام گرفت و با چند مندکار اجتماعی در خصوص پدیده ازدواج زود هنگام و تبعات و مشکلات این پدیده پژوهش‌های زیادی انجام دادم و ساخت این مستند در مراحل تحقیقات تا پایان فیلمبرداری حدود ۲ سال به طول انجامید.

او با اشاره به اینکه طبق آمار ثبت احوال، از دواج زود هنگام دختران سالانه در سنین ۱۰ تا ۱۴ سالگی حدود ۲۲ هزار ازدواج است و سالانه به طور متوسط ۱۵ هزار طلاق زیر ۱۹ سال انجام می‌شود، می‌گوید: این آمار عجیب و نگران‌کننده من را بر آن داشت که به سراغ این سوژه بروم، هر چند ساخت این مستند با خط قرمزهایی که دارد، سختی‌های زیادی به

دید و بازدید

حسبیا ایل‌بیگی،مدیر عمل انجمن سینمای جوانان ایران به همراه فرید فرخنده کیش، معاون امور مناطق و استنادهای انجمن در ایام برگزاری

جشنواره از روند برگزاری هشتمین دوره جشنواره «سینماحقیقت»بازدید کردند.

او که از سوی مرتضی زرق کریمی، معاونت فرهنگی مرکز گسترش سینمای مستند و تجربی، همراهی نشد در باره نحوه‌اجرای بازار فیلم مستند گفت: فضایی که امسال برای طراحی بازار از آن استفاده شده، فضای مناسبی بوده و همین امر سبب می‌شود جزئی‌ترین موارد در زمینه عرضه فیلم به جشنواره‌های بین‌المللی جدی گرفته شود.»مرتضی زرق کریمی هم در ادامه افزود: «فضای جشنواره شبیه به فضای داک‌کرن جشنواره کن طراحی شده و استقبال فیلمسازان از بازار نشان از اجرای دقیق و درست فضای بازار دارد.»

عکس: آرزو فتح‌الهی